

5 ÄLGAR PÅ 3 DAGAR

Fem förväntansfulla och jaktsugna prenumeranter på Jaktjournalen strålade i mitten av oktober samman i byn Lidsjöberg för att delta i Jaktjournalens vinnarjakt på älg. Jakten blev en succé med många älgkontakter, flera skjutna älgar och mängder med ståndskall och fina hundjobb.

Drygt 1 000 av Jaktjournalens prenumeranter hade skickat in sina namn för att delta i utlottningen av årets vinnarjakt på älg på Jaktjournalens jaktmarker i nordvästra Jämtland. Jakten sker på Holmens klassiska marker där en gång i tiden Holmens yrkesjägare Karl-Henry Lundin jagade.

Älgarna i Gullöberget

Jaktledaren och Jaktjournalens chefredaktör Holger Nilsson har för vana att inleda alla älgjakter kring Gullöberget i norra delen av marken. Anledningen är solklar, där har det skjutits flera stora älgar första jakt dagen.

Vinnarjakten ständige kock, Klas Staffas och hans hund jämten Blaikens Kenzo, även kallad Rufus, lottades tillsammans med Holger Nilsson och jämten Fisktjärnlidens Bark att gå som hundförare i första såten.

Älgar i pass!

Det dröjde en knapp timme innan Klas ropade att hans hund hade hittat älg som gick undan mot stora vägen.

Älgen hade tur, ett gammalt pass var obe-satt på grund av för uppvuxen ungskog. Ett reservpass fanns planerat vid stora vägen, men det beslutades att skyttarna skulle få sitta på skogspass och slippa den trafikerade vägen.

Älgen valde naturligtvis stora vägen, vände för vårt personbilssläp med älgdragare och smet ut ur marken. En dryg timme senare kom Rufus tillbaka och fick gå ut på nytt sök.

Älg på matplatsen

Rufus behövde inte lång tid på sig för att hitta ytterligare en älg och som oftast i höstas hade älgarna svårt att stå stilla för hundarna. Även den här gick undan tillräckligt snabbt för att Rufus skulle förfölja tyst.

Älgen passerade strax utom skotthåll för jaktlagets nestor och ende jämtlänning, John ▶

text & foto:
ROGER C ÅSTRÖM
rogerc@jaktjournalen.se

JJ-VINNARE PÅ SUCCÉJAKT

JJ:s it-utvecklare Arvid Åström fick chansen att skjuta en 14-taggare. Efter i spåret följde Hästmoms Atos som för första gången i sitt liv kom fram till en död älg i skogen.

Johansson, Håggenås. John är en erfaren älgjägare som jagat i 56 år och skjutit 84 älgar, den största en 16-taggare. John jagar älg med en 6,5x55:a och håller sig i form genom att skjuta 10–15 jaktstigar varje år. Tidigare kvalade han in till Jakttskytte-SM vid tre tillfällen.

Även den här älgen gick ur marken och jaktlaget valde att bryta för lunch som Klas Staffas snabbt fixade för alla deltagare.

Eftermiddagssåt med ståndskall

Eftermiddagen blev vigd för JJ:s Norrlandsredaktör och hans rutinerade och drygt tio år gamla jämthund Allmogens Ajax. Såten Edet är ett lågland omgivet av två stora sjösystem med större berg i söder och norr. Här finns ofta

älg kring de brända hyggena. Området brukar även gömma en och annan björn.

Ajax sökte av området minutiöst utan att det hände något den första dryga timmen.

Ett knastrande besked på 155:an på värm-ländska kunde med viss språklig fundering tydas till björnhona med ungar i Jonny Littorins pass. Jonny bor i Skillingsfors nära norska gränsen och meddelade händelsen via radion som besök av "en björhone me to böller!"

Ajax är helt ointresserad av björn och troligtvis var det undertecknad som stötte björnarna som sprang bakåt i säten via Jonnys pass och mot Gullöberget.

Erfaren älgjägare

Jonny Littorin började jaga älg hemma i Värmland på 1960-talet som drevkarl i väglöst land i Remgängslans jaktlag norr om Arvika. Han har hunnit med att ha en gråhund och fram till förra hösten en jämthund som han jagade med i Siljåsen i Jämtland i flera år. Rekord-älgen är en 14-taggare på 334 kilo som han sköt som passkytt. Under Jaktjournalens vinnarjakt såg Jonny tre björnar och två älgjurar. Den ena var inom skotthåll, men det var för mycket sly för att skjuta ett säkert skott.

Älgo med kalv

När allt hopp om älgkontakt började avta och hundförare samt Ajax obevligt närmade sig slutet av både säten och jaktdagen hördes det första dova skallet från Ajax. Flera av passkyttarna satt så till att de kunde få älg i passet.

Skallet var oroligt och på pejlen kunde man se att Ajax gjorde stötvisa förflyttningar.

Eftersom ekipaget var på väg att smita ut ur passkedjan fick Klas Staffas order av jakt-

ledaren att göra en kort förflyttning upp till ett par små skogstjärnar och en kraftledning dit hund och älg verkade vara på väg.

När Klas kom springande över en backe fick han direkt syn på älgarna som dock var på för långt håll.

Kon och kalven gjorde dock ett misstag och försökte gena över en frusen och spegelblank tjärn. Isen visade sig vara tjock men inte tillräckligt för att bära en älg. Det gav Klas chansen att närma sig och när älgarna steg iland på andra sidan avslutade han jakten.

Suverän matlagning

Varje morgon serverade Klas Staffas fullok-tanig frukost med gröt, ägg, pålägg och mat i massor som jägarna kunde tillverka dagens smörgåspaket av.

Mitt på dagen lagade Klas skogslunch på sin stora muurikka och såg till att alla jägare var mätta och belättna. Klas är kock och har stor vana vid att laga mat både i lokal och i fält, något som uppskattades av deltagarna.

Sista gemensamma kvällen fixade Klas till en festmåltid: medaljonger på älgkalvsinnarlår med rosépepparcrème och rotruktsskaka. Receptet hittar du i slutet av artikeln.

14-taggare för unghund

Andra jaktdagen började med att undertecknads unghund och Klas Staffas Rufus skulle jaga markerna mot Strömberget. Unge jämten Hästmoms Atos klippte till med att springa en kilometer efter Kaptensvägen för att besöka en passkytt och tillbaka på rekordtid. Lika snabbt försvann han in i skogen.

Jonny Littorin meddelade nästan omgående att han sett en tjur, men inte kunnat

skjuta. Klas hund Rufus och Atos löpor på Garminpejlen tydde på att hundarna skulle mötas i skogen och med två jaksugna jämt-hundar vet man aldrig om de börjar slåss eller fortsätter att jaga.

Löporna korsade varandra och det visade sig att hundarna hade fått upp på var sin älg.

Rufus älg passerade Holger Nilsson i hans pass, men tidigt på morgonen var dimman så tät att Holger bara kunde skymta, inte skjuta.

Atos fortsatte efter sin älg och ekipaget såg ut att närma sig generalpasset där JJ:s it-utvecklare och passutsättare Arvid Åström fanns på plats.

Ett skott gav snabbt besked om att något hänt och en stund senare meddelade Arvid att tjuren kommit snabbt över kraftledningsgatan, men att Arvid ropat fast den och hunnit skjuta ett skott. Atos hittade en död 14-taggare 80 meter in i skogen på andra sidan kraftledningen. Den första för unghunden!

Ståndskall i natten

På eftermiddagen släppte Holger Nilsson sin unghund, Vindelåbackens Trix, till vardags kallad Balto och undertecknad gick med Ajax. Det dröjde inte länge innan Balto fick älgkontakt och hund och älg rörde sig ut mot passet där Mathias Arnstein, Strängnäs, satt och vaktade med sin .308:a.

Mathias har jagat sedan 1991 och har under åren skjutit ett 20-tal älgar som passkytt. Favoritjakten är rådjursjakt med någon av hans tre taxar på Härads skjutfält som omfattar 2 500 hektar.

Ibland kan makterna vara emot passkyttar och i ett relativt öppet pass kunde Mathias se hunden, men ingen älg. Eftersom det tagit tid ▶

BÅDE ÄLG- OCH BJÖRNKONTAKT UNDER VINNARJAKTEN

Bernt Olofsson har efter ett hårt liv som yrkesfiskare haft problem med ryggen och gjorde nu comeback som älgjägare efter ett par års uppehåll.

John Johansson, Håggenås, har varit med i många år som passkytt och vet att uppskatta en bra stol att sitta på.

FEM ÄLGAR SKÖTS UNDER TRE DAGARS JAKT

– Det gjorde du bra, säger Leif Liss och gratulerar Klas Staffas efter att han skjutit ko med kalv på gängstånd efter jämthunden Ajax.

att bärga morgonens älg var timmen sen och när Balto till sist kunde ställa älgan var det för långt för Holger att hinna fram innan jakt-dagen var slut.

I mörkret försökte Holger kalla in sin hund, men det fick bara effekten att Balto kände sig ännu mer kaxig och säker. Strax innan gryningen återvände Holger till platsen för ståndskallet. Då hade Balto släppt älgan och fanns vid den bur som Holger ställt ut.

Det längsta eftersöket

Tredje dagen började med att Klas släppte sin hund som ganska omgående fick upp en kviga i Sönnnerstberget. Kvigan styrde rätt i passet till Arvid som sköt och älgan rasade i backen. Lika snabbt som den föll, reste den sig igen och nu fanns, på grund av hunden, ingen chans att skjuta.

Kvigan gick undan och hamnade till sist flera kilometer bort på andra sidan jaktmar-ken. Rufus skällde ståndskall och Klas gick in för att avsluta jakten. Kvigan började gå undan och till sist kastade hon sig i Vattudalen och började simma mot Svaningens jaktmarker på andra sidan.

Jägarna i Svaningen informerades och Klas fick tillstånd att gå in med sin hund och då stod kvigan kvar när Rufus började skälla och Klas kunde avsluta jakten med ett enkelt

skott. Fortsättningen blev inte lika enkel när Arvid, Holger och Klas tvingades vinscha upp både älg och älgdragare i en brant för att kom- ma till bilväg.

Lyckade jakt dagar!

Leif Liss, Bjursås, och Bernt Olofsson, Slite, var båda mycket nöjda med jakt dagarna i Jämtland.

Jakt är jakt, menade Bernt, som inte fick någon rejäl chans till skott under de tre da- garna. Bernt har arbetat som yrkesfiskare och jagat älg i 20 år. De sista åren har han fått avstå älgjakten på grund av en dålig rygg.

Hemma på Gotland jagar han mest rådjur med sina två wachtelhundar. Tidigare var det räv-, hare- och kaninjakt som lockade mest. Under dagarna i Jämtland såg han en älg och två ripor.

Leif Liss, Bjursås, har jagat sedan början av 1970-talet och skjutit 49 älgar på Bjursås norra viltvårdområde vars 5 000 hektar är uppdelat i tre lag med totalt 35 jägare. I dag är största problemet den stora förekomsten av varg eftersom marken ligger mitt i Långsjöreviret.

Leif hade hoppats att få skjuta en älg under jakt dagarna i Jämtland, men tycker ändå att han varit med om en toppenjakt. Hemma är det toppjakt efter tjäder eller rådjursjakt med beagle eller basset som lockar mest. ■

Arvid Åström, Leif Liss, Klas Staffas och Mathias Arnstein hjälps åt att släpa upp en ko och kalv som Klas sköt på grunt vatten i en liten skogstjärn.

5 belåtna JJ-vinnare:

Bernt Olofsson, Slite, älgjägare från Gotland som stortrivdes i den jämtländska naturen.

När Leif Liss, Bjursås, inte jagar älg är det toppjakt på tjäder som står högst på listan över favoritjakter.

Jonny Littorin, Skillingsfors, har jagat älg i hela sitt liv och fick nu för första gången se björn i passet.

Mathias Arnstein har tre taxar som han jagat med på hemma- markerna i Mälardalen.

John Johansson, Håggenäs, har jagat älg i 56 år och skjutit 84 älgar som passkytt.

Medaljonger på älgkalvsinnanlår med rosépepparcrème och rotfruktskaka

Gör så här:

Skjut en älgkalv, helst i september, och häng den torrt i en dygnsmedeltemperatur på ca 8–10 grader i 6–7 dygn. Då har du ett oerhört smagligt kött som är mycket mörkt. Jag brukar säga att det är filé på hela älgan.

Ta innanlåret, skär det en gång på längden. Efter det kan du göra medaljonger (små runda biffar), ca 2–3 cm tjocka, och steka dem till medium i smör i stekpanna, på värme strax över medel. Krydda med flingsalt och nymald svartpeppar.

Skala potatis och rotfrukter och dela dem i mindre bitar. Koka dem mjuka, och efter att du hållt av vattnet tillsätter du smöret och ”stampar” till ett grovt, lite stabbigt, mos. Smaka av med salt och peppar. Lägg ett bak- papper i en form och bred ut ”moset” till en

4-6 pers:

ca 800 g älgkalvsinnanlår
Rotfruktskaka
400 g potatis.
400 g morötter
400 g palsternacka
250 g smör

Rosépepparcrème

3 dl crème fraîche
2 msk hel rosépeppar
1 vitlöksklyfta

ungefär 3 cm tjock kaka på papperet och låt det kallna. När det är kallt kan du skära kakan i portionsstora fyrkanter, bryna dem i stek- panna och låta dem bli genomvarma i ugnen på ca 175 grader.

Krossa rosépepparn och pressa vitlöks- klyftan. Häll ner alltihop tillsammans med crème fraichen i en skål och vispa till en fluffig men hård crème. Smaka av med salt.

Till detta passar det utmärkt med en god rödvinsky, gärna gjord på fond kokt på benen från älgkalven, samt smörsauterade cocktail- tomat och sockerärter.

Servera och njut!
Klas Staffas